

טריאסט

שניים על הגג

לפני עשר שנים, בנקודת השיא של מלחמת העולם, נפל וינסטון צ'רצ'יל למשכב בדלקת ריאות קלה. ביום אחד קיבל מברק קים של איחולים להחלמה מהירה מהגנרליסטימו פרנקו ומהמרשל טיטו, כשטיטו על כך לנשיא רובלטה, הציע לו הלה בצחוק להעלות את שניהם על גג של מבצר, ול- חכות מי ירוק את מי למטה, תשובת צ'רצ'יל: במקרה זה היה הוא מנבא לנצחון של טיטו, כי זה עובר אימונים טובים יותר, לא היתה זאת אלא קפיצה עזובה: בה בשעה שהדיקטטור השחור מספרד היה ניטרלי ואוהד הנאצים, עמד הדיקטטור ה- אדום מיוגוסלביה במאבק על חיים ומות נגד הגרמנים והאיטלקים.

קלין והנרי לום טיפה בים השמפן

ימי מלחמת העולם הראשונה מירי האוסטר רים אחרי מלחמה ארוכה. אולם במלחמת העולם השנייה בחרה איטליה כסוס הלא נכון. השתתפה בטבח מיליונים מבני יוגו- סלביה, טיטו מסרב בהחלט לראות את עצמו צד שווה עם הטובחים המנוצחים מאתמול.

תוך שבועיים ברומא ה- תחילה חשבו האמריקאים שאימוני של הדיקטטור בבבלגראד אינם אלא הצגה לעשיית-רושם על בני עמו. אולם לפתע נתעוררו מאשלייה זו. היוגוסלבים גייסו את צבאם הנוודע לתהילה. התכוננו בכל הרצינות להכריז מלחמה על איטליה אחרי מסירת טריאסט לידיה. אמר

יוגוסלבי שביקר בישראל: "תוך שבועיים נגיע לרימא!" לאור נסיון הלחימה של שני העמים במלחמה האחרונה, לא נראה הדבר כהתפארות בלתי-מוצדקת. עתה אין האמריקאים יודעים כיצד לצאת מן הבוז. הם הבטיחו את טריאסט לאיטליה. הפרת ההבטחה תגרום לנצחון הקומוניסטים האיטלקיים. קיום ההבטחה עלול למוטט את חזית המערב בימי-התכונן. אם אין כיום סכנה שטיטו ירוק את פרנקו מן הגג, ישנם כל הסיכויים שהוא ירוק את האיטלקים.

איטליה

קשה להיות שגרירה

השבועון האמריקאי טיים הוא עסק מכניס. רוב רווחיו זורמים לקופות הסרטים האדני- רים של ווליסטריט, המחזיקים ברוב מניותיו. אולם להגרי-לוס הנמרץ והאמביציוזי, המ- ייסד והעורך הראשי, עוד נשאר חלק הגון. בזמן האחרון זקוק הוא מאד לדולארים אלה. כששלח הנשיא אייזנהואר את אשתו היפה פיה, קלייר בות לוס, כשגרירה לאיטליה, פארת תודה על תפירתו של טיים במזמורתו, גלוה עליה גם הבעלי-כיצר פוספף לצרכי ייצוג. הווג השתכן בוילה לפה, פתח ספר אורחים. תוך ארבעה חודשים נרשמו בספר זה למעלה מ-6000 שמות. היתה זאת רשימה יפה - ויקרה מאד.

למען אלוהים, לישון! משכורתה של שגרירה אמריקאית עולה על זו של פועל שחור ישראלי. היא מגיעה ל-5000 ל"י לחודש. מלבד זאת עומדת לרשותה קרן מיוחדת להכנסת אורחים. אולם חיש מהר "גיש הווג שזה אינו אלא טיפה בים השמפן. אומנם, יש לשגרירה גם תפקידים זולים יותר. בחודשים המעטים של פעולתה כבר פעלה קלר לוס רבות. כנאום מטורסס. בו הודיעה כי אמריקה רוצה בנצחון והגסטרי בבחירות, גרמה לכשלונו המוחלט (הנשום) הזה (816), אחר-כך שיכנעה את ממשלתה להבטיח את החזרת טריאסט לאיטליה, גרמה עלידי כך לשערורייה בינלאומית, למרד של טיטו ולבוז דפלומטי שאיש אינו יודע כיום כיצד לצאת ממנו. אולם חובת הכנסת-האורי- חים עודה תופסת את עיקר זמנה.

נאנחה השגרירה: "אני משתפת במסיבה שלנו או של אחרים כמעט בכל יום. ישנן 60 שגרירויות וציריות ברומא. דומה שת' מידי יש לאחת מהן מסיבה לכבוד חג לאומי, בואו או פרידתו של שגריר או פקיד חשוב ממולדתה. מלבד זאת, באים אלי אנשים חשובים מאמריקה, שעלי להציגם לציבור, וכי- מובן, עלי להחזיר הזמנות לכל האנשים המזמינים אותי."

כשנשאלה, אם היתה רוצה לישון יותר, קראה בגלוי-לב: "למען אלוהים, כן! אני מתחילה לעבוד בשבע וחצי בבוקר, ומאז בואי הנה עוד לא נכנסתי למטה לפני אחת אחרי חצות. רק פעם אחת היה לי סוף-שבוע ללא חובות רשמיות!"

שרות למולדת. אך גם הגרעון בשינה הוא כאין וכאפס לעומת הדאגה לכסף. ה- שגרירה משלמת מכיסה הפרטי עבור כל החשבון שאינו מתכסה מן התקציב הרשמי. וזהו חשבון נכבד מאד.

אולם גברת לוס, ובעלה המשתתף בדומיה בצרותיה, אינם מתכוונים להיכנע. השגריר- רות היא שאי חלומות חיה. הוותה היא, בצניעות: "אני אוהבת את תפקידי מאד, הוא נותר לי אפשרות לשרת את מולדתי..."

ארצות-הברית

אסור לקרל

כשרצתה קבוצת חובכים להציג בניו- ארק שבנוי-גרסי את מחזהו הנווד של טנסי וויליאמס השמלית ושמה תשוקה, שכבש ב- סערה את במות ברודי, לונדון ופריז, ואת מסכי הקולנוע בערים רבות אחרות, הופתעה להחכה שהמחזה לא אושר, כי אין זה רצוי שלתלמיד בתי-הספר המקומיים תתן הוד- דמנות לחזות בהתדרדרותה הבלתי-מוסרית של בלאנש דייבואה.

לא פחות שמר על הטוהר המוסרי, החודשי, משרר הצנזורה הנווד של ברין והליובי- שהוקם על ידי חברות הסרטים עצמן, סרב מאז את מרותו על ממשלת הברד. הוא סרב לתת את אישורו לפרסם המתאר את המלחמה בקוריאה בשם שביתת נשק. כל עוד לא הוצאו ממנו כמה מלות גרוף עסיסיות שנש- מעו מפי החיילים בסערת הקרב.

מספר זה אינו כולל את השגרירים והצירים בעיר הוואיטק, הגרים גם הם ברומא, אך אינם מקיימים מגע רשמי עם הממשלה האיטלקית.

סודאן

עסקים שחורים

לפי תוארו הרשמי סאג (רבי-סרן) סלאח סאלם הנו שר ההסברה הלאומית, חבר מועצת ההפיכה המצרית. בחוג מכריו וב- קריקטורות נושא הסאג תואר פחות נוקשה: הרקדן, התואר נדבק אליו מאז התפרסמה תמונתו של הקצין הרנה והמקריה, שלי-

סלאח סאלם וידידיו * סאג בריקוד של כושים

תו המיוחד של מוחמד נגיב, רוקד ערום עם בני שבט סודאני במעמקי אפריקה. אחרי הריקוד חזר סאלם לקהיר, כשבכיסו חוזה חתום כרת וכרין על-ידי ראשי השב- טים, בו הסכימו אלה להצטרף לחזית ה- לאומית האחידה שמצרים ביקשה לארגן לקראת הבחירות הראשונות בסודאן. מאז נחשב סאלם למומחה המצוי הבלתי-מעור- ער לענייני הסודאן.

אד-מהדרי לא הבטיח. הצלחתו ה- גדולה ביותר היתה כאשר הצליח לזמן ב- יחד את שני המנהיגים המתחרים של הסו- דאן: סיר עבד אל-רחמאן אל-מהדי, בנו של מנהיג המרד הגדול משנת 1880, אוהד אנגליה העומד עתה בראש מפלגת אל-א- מה, שהתנגד לסיפוח למצרים ועלי אל- מיראנאי, ראש הכת המוסלמית כתמיה, מנהיג המפלגה הלאומית המאוחדת, אוהד מושבע של מצרים.

בוועידה מיוחדת, שנערכה בקהיר, דרשו המצרים הקמת חזית מאוחדת, חלוקת 97 המושבים של בית הנבחרים לפי הסכם ויודותי, מבלי שהיה צורך בבחירות. זה יהיה נצחון מוסרי אדיר, הסבירו המצרים. "האנגלים לא יוכלו בשום אופן לטעון כי סודאן לא הגיעה עדיין לבגרות פוליטית."

כל אחד מאשיים. כאשר החלו הבחי- רות לבית הנבחרים, התחרו ארבע מפלגות עקריות, מהן שלוש התומכות באיחוד כל- ייהו עם מצרים. הרי-עית, אל-אומה, הבטי- צמצמות מוז'לית. רמזה שתהיה מיכנה- להצטרף לברית העמים הבריטיים.

עוד לפני שהחלו הבחירות * נשמעו ההא- שמות: אנטוני אידן האשים את המצרים בשליחת פקידים ממשלתיים להשפיע על הבוחרים הסודאנים. במתן שוחד ובהפעלת אימים. המצרים האשימו את אנגליה ב- איום על בני השבטים הדרומיים שיעזרו להצביע בעד מצדדי מצרים. הם אמרו להם שנמכרו אותם בשוקי עבדים אם שתי האר- צות תאוחדנה, הטיחו המצרים. הם גם האשימו את אל-אומה בחלוקת אלות מסו- מרות לפעיליה, כדי "לשכנע" בוחרים, הפעיל ביותר בכל הפרשה היה, כמובן, סלאח סאלם. אולם הריקוד שנודש ממנו הפעם היה הרבה יותר קשה. ההוכחות להתערבות מצרית היו רבות מכדי שיוכל להכחישן.

מצרים

שובו של ג'יבור

הרמקול של שדה התעופה של קהיר הו- דיע: "בעוד חמש דקות ינחת המטוס הבא * בשני שלבים, מה-2 בנובמבר עד 25."

מרומא, במסלול מספר שבע. שבע נשים, לבושות אירופית, עזבו את מקומותיהן בחדר ההמתנה, רצו בכיוון המס- לול. המטוס הג מעל פני השדה, התקרב אל המסלול, נחת בדייקנות מול הכניסה לבנין המכסה. הולת נפתחה, פועלי שדה-התעופה הציבו סולם-ירידה.

למראה הנוכח הראשון שירד, עמדו שבע הנשים בתמיהה. "זהו או לא?" שאלו אחת את רעותה. גם הופעת הנוסע השני השאירה

אותן בספק. אך למראה השלישי, רצו השבע קדימה, חיבקוהו בצעקות גיל- היה אחיהם, עזב אלפתאח ענאיה, שזה קרוב ל-36 שנה לא ראו אותו.

רצח בקהיר. לרוב הנוכחים בשדה ה- תעופה לא אמר השם ענאיה מאומה. אולם בשעתו, היה זה אחד השמות הידועים ביותר במצרים. עורר את אחת הסערות הגדולות בתולדות הכיבוש הבריטי בארץ הנילוס.

ב-19 בנובמבר 1924, בשעה שתיים אחר- הצהרים, עזב סיר לי סטאק, סירדאס ** הצ- בא המצרי, את משרדו במיניסטיון המלחמה, בדרכו לביתו, ברובע העשיר ביותר של קא- היר. בהגיע מכוניתו למרכז העיר, ניתך עליה מטרי יריות פתאומי, משלושה כיוונים בבת אחת.

המכונית המשיכה בדרכה כאילו היריות היו דבר שבכל יום. אולם בערב פורסמה ה- הודעה המרעישה: סיר לי סטאק נרצח על- ידי לאומנים מצרים.

השני ברה. התגובה האנגלית הראשונה היתה הגשת אולטימטום לראש הממשלה, סעד זגלול, לפנות את הצבא המצרי מסודאן, לשלם פיצויים. זגלול סירב, הגיש את התסס- רותו. במקומו נתמנה ראש ממשלה אחר, הצבא המצרי עזב את סודאן.

אחר-כך פתחו האנגלים במעצרים נרחבים. בין העצורים: שלושת האחים ענאיה, לאו- מנים צרופים. בית-משפט צבאי (אנגלי) מצא אותם חייבים ברצח, דן אותם למוות. אולם ברגע האחרון, המתיק הנציב הבריטי את הדין, שינה את דינם של שני הצעירים למא- סר 19 שנה.

האח הבכור הוצא להורג, שני האחרים הוכנסו לכלא. אולם אחד מהם, המבוגר הצ- לוח לברוח, חיפש מקלט באוסטריה.

מכתב לנגיב. הצעיר המצרי נרשם ל- פקולטה הרפואית בוינה, יצא כעבור ארבע שנים, עם תעודת רופא ביד. הוא חזר למצ- רים, אולם לפני שהיה יכול להתקשר עם משפחתו, חש כי הבולשת עוקבת אחריו. הוא חזר לאוסטריה, הפך אזרח אוסטרי. ביולי 1952 קרא ענאיה על ההפיכה ה- צבאית. מייד שלחתי מכתב למוחמד נגיב, סיפר, הוא ענה לי בכתב יד ואמר שמקומו של לוחם כמוני הוא במולדת. וכך חזרתי. תוך זמן קצר, חזר שם ענאיה למקומו בכותרות, אותו פינה לפני 29 שנה. המולדת נתן לגבורה את המגיע להם. כתב אחד השבועונים. אפילו אם באיחור של 100 ש- נים."

* מימין: עלי מיראנאי, משמאל: עבד אל-רחמאן אל-מהדי. ** מפקד עליון.